

[Indenrigs- og boligministeren.]

foreningernes udlånsadgang til vurderingsgrænser og i stedet foreslået, at foreningernes udlån alene begrænses gennem maksimumsbeløb for lånenes størrelse. De foreslåede lånegrænser andrager 18 000 kr. for landbrugsejendomme og 15 000 kr. for jordløse huse.

Ændring af priserne og dermed af de andre foreningers låneniveau vil naturligvis kunne gøre disse lånegrænser illusoriske, men dette søges imødegået gennem en reguleringsordning, hvorved lånegrænserne efter nærmere angivne regler uden lovgivningsmagts medvirken ændres i overensstemmelse med bevægelserne i prisniveauet.

Forslaget om indførelse af lånegrænser gælder som nævnt både landbrugsejendomme og jordløse huse. Hvad angår de sidstnævnte, har man således for Jyllands vedkommende opgivet den særlige ejendomsskyldgrænse, og samtidig har man foreslået ophævet den særlige minimumsgrænse, der har været gældende for Jydsk Grundejer-Kreditforening.

Man foreslår med andre ord således ophævet den indskrænkning, der siden 1936 har været gældende med hensyn til konkurrencen mellem disse to foreninger, for såvidt angår de mindre, jordløse huse på landet.

Således som reguleringsordningen af lånegrænserne er foreslået, skulle der vel være håb om, at den foreslåede afgrænsning af foreningernes udlån vil være af mere varig art, således at rigsdagen og regeringen i hvert fald indenfor en overskuelig fremtid kunne blive fritaget for de hidtil tilbagevendende drøftelser af disse to foreningers udlånsadgang. Helt sikker herpå kan man naturligvis ikke være, og der er derfor i betænkningen taget forbehold om, at hverken husmandskreditforeningerne eller de øvrige foreninger i fremtiden skal være afskåret fra at søge en ændring af ordningen, hvis udviklingen mod forventning på afgørende måde skulle vise denne ordnings uhensigtsmæssighed.

Udvalget skulle — som nævnt — endvidere beskæftige sig med de særlige begunstigelser, der ifølge kreditforeningslovens § 30, stk. 2., hidtil har været gældende for de to husmandskreditforeninger med hensyn til refusion af taksationsomkostninger, løn til den af ministeriet udnævnte revisor samt nedsat betaling for tingbogsattester. Udvalget har her foreslået de to førstnævnte begunstigelser bibeholdt og har alene foreslået ordningen med hensyn til nedsat gebyr for tingbogsattester ophævet.

Udover det forslag, som udvalget har udarbejdet, har ministeriet samtidig benyttet lejligheden til at imødekomme ønsker fra henholdsvis Københavns Kreditforening og Jydsk Grundejer-Kreditforening, eller som den efter kreditforeningsloven af 1936 hedder: Kreditforeningen af Grundejere på Landet i Jylland.

Den ændrede affattelse af udlånsområdet for Københavns Kreditforening tager sigte på den situation, at de københavnske omegnskommuners stilling skulle blive ændret således, at disse ikke længere ville være omfattet af amtskommunen. Selvom de foreslåede ændringer i omegnskommunernes stilling ikke vil medføre, at forbindelsen mellem amtskommuner og de pågældende kommuner ophæves, har jeg ikke ment at burde afslå foreningens ønske om den nu foreslåede formulering, som helt vil fjerne misforståelser med hensyn til en afgrænsning af foreningernes udlånsområde.

Jydsk Grundejer-Kreditforenings ønske går i korthed ud på, at den ønsker dette navn legalt autoriseret som foreningens officielle navn i stedet for det hidtidige: Kreditforeningen af Grundejere på Landet i Jylland. Foreningen har herved henvist til, at det er det førstnævnte navn, der udelukkende benyttes i daglig tale.

Siden kreditforeningsloven af 1936 er der vedtaget en række ændringer og tilføjelser til loven, og det foreslås derfor, at ministeriet bemyndiges til at genoptrykke loven med disse ændringer.

Det andet lovforslag, som jeg skal tillade mig at fremsætte for det høje ting, vedrører statens rentegaranti for husmandskreditforeningernes kasseobligationer.

Blandt de begunstigelser, som ved loven af 28. maj 1880 om oprettelse af de to husmandskreditforeninger meddeltes foreningerne, var den, at foreningernes kasseobligationer erholdt statsgaranti for en rente af 4 pct. årlig. Denne garantiordning har siden steds været gældende og er således i dag hjemlet i § 30, stk. 2, i kreditforeningsloven af 1936.

Siden 1915 har der imidlertid yderligere været adgang for husmandskreditforeningerne til også at udstede 4½ pct. obligationer med statens rentegaranti. Rente-garantiordningen for de af foreningerne udstedte 4½ pct. obligationer har formelt kun været midlertidig, men har faktisk med hjemmel i en række midlertidige love været gældende siden 1915, bortset fra perioderne 1934—36 og 1946—48, da renteniveauet var lavt og foreningerne derfor ikke udstedte 4½ pct. obligationer.